

10.6.2010

A7-0161/ 001-001

MUUDATUSETTEPANEKUD 001-001

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

Raport

Norbert Glante

A7-0161/2010

Maa seire Euroopa programm (GMES) (2011–2013)

Ettepanek võtta vastu määrus (KOM(2009)0223 – C7-0037/2009 – 2009/0070(COD))

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT ESIMESEL LUGEMISEL*

komisjoni ettepanekule võtta vastu

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

Maa seire Euroopa programmi (GMES) ja selle esialgsete toimingute kohta (2011-2013)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 189,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt²

* Poliitilised muudatused: uus või muudetud tekst on märgistatud *paksus kaldkirjas*, välja jäetud tekst on tähistatud sümboliga ■.

¹ 20. jaanuari 2010. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

² Euroopa Parlamendi ... seisukoht

ning arvestades järgmist:

- (1) 15. ja 16. juunil 2001 Göteborgis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel lepitati kokku säästva arengu strateegias, et vastastikku tugevdada majandus-, sotsiaal- ja keskkonnapoliitikat, ning Lissaboni protsessile lisati keskkonnamõõde.
- (2) 21. mai 2007. aasta resolutsioonis Euroopa kosmosepoliitika kohta¹, mis võeti vastu Euroopa Liidu Nõukogu ja ESA nõukogu ministrite tasandi neljandal ühisel ja kaasneval kohtumisel („kosmosenõukogu”, mis asutati Euroopa Ühenduse ja Euroopa Kosmoseagentuuri vahelise raamlepingu² artikli 8 lõikega 1), tunnistas nõukogu majanduskasvu ja tööhõivet käsitlevasse Lissaboni strateegiasse kosmosetegevusega antavat tegelikku ja võimalikku panust, mis seisneb Euroopa teadmistepõhise ühiskonna jaoks tehnoloogiate ja teenuste loomises ja Euroopa ühtekuuluvuse toetamises, ning rõhutas, et kosmosevaldkond on säästva arengu strateegia oluline element.
- (2 a) **26. septembri 2008. aasta resolutsioonis „Euroopa kosmosepoliitika edasiarendamine”, mis võeti vastu Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Kosmoseagentuuri nõukogu ministrite tasandi viiendal ühisel ja kaasneval kohtumisel, rõhutati vajadust töötada välja sobivad ELi õigusaktid ja rahastamisskeemid, võttes arvesse kosmosesektori iseärasusi, vajadust tugevdada selle üldist ja tööstuslikku konkurentsivõimet ja vajadust tasakaalustatud tööstusstruktuuri järele, ning võimaldada liidu asjakohase pikaajalise investeeringu tegemist kosmosega seotud teadusuuringutesse ning jätkusuutlike kosmosepõhiste rakenduste kasutamist liidu ja selle kodanike hüvanguks, eelkõige kaaludes järgmise finantsperspektiivi raames kõiki kosmosega seotud poliitika tagajärgi.**
- (2 b) **Euroopa Parlamendi 20. novembri 2008. aasta resolutsioonis „Euroopa kosmosepoliitika kohta: konkreetsete sammude kosmosepoliitika edendamiseks” rõhutati vajadust leida Euroopa kosmosepoliitika jaoks piisavad ELi rahastamisvahendid ja -skeemid lisaks Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmendast raamprogrammist (2007–2013) (“seitsmes raamprogramm”) saadavatele eraldistele, nii et erinevad ettevõtjad saaksid oma tegevust keskpikas ja pikas perspektiivis ette planeerida, ning toonitati, et järgmises finantsperspektiivis tuleks ette näha piisavalt vahendeid ja rahastamisskeeme, et võimaldada pikaajalisi liidu investeeringuid kosmoseuuringutesse ja jätkusuutlikesse kosmosepõhistesse rakendustesse, mis on liidu ja tema kodanike huvides.**
- (3) Ülemaailmne keskkonna- ja turvaseire (GMES) on Maa seire algatus, mida juhib Euroopa Liit ja mida viiakse ellu partnerluses liikmesriikide ja Euroopa Kosmoseagentuuriga (ESA). Selle peamine eesmärk on näha Euroopa Liidu kontrolli all ette teabeteenused, mis võimaldaksid juurdepääsu täpsetele andmetele keskkonna ja julgeoleku valdkonnas ja mis oleks kohandatud kasutajate vajadustele. Seejuures peaks see tugevdama innovatsiooni, uurimistegevuse ja tehnoloogiaarenduse poliitika tööstusliku potentsiaali paremat ärakasutamist Maa seire valdkonnas. GMESil peaks muu hulgas olema oluline roll bioloogilise mitmekesisuse toetamise, ökosüsteemide majandamise ning kliimamuutustega kohanemise ja nende mõju leevendamise valdkonnas.

¹ ELT C 136, 20.6.2007, lk 1.

² ELT L 261, 6.8.2004, lk 64.

- (4) Selleks et saavutada GMESi eesmärk jätkusuutlikult, on vaja koordineerida GMESiga seotud mitme partneri tegevusi ning välja töötada, kehtestada ja käitada teenused ja seiresuutlikkus, mis vastavad kasutajate nõudmistele, **piiramata asjakohaste riiklike ja Euroopa julgeolekupiirangute kohaldamist.**
- (4 a) **Sellega seoses peaks GMES-komitee aitama komisjonil tagada Euroopa Liidu, liikmesriikide ja valitsustevaheliste asutuste GMESis osalemise koordineerimist, kasutades optimaalselt olemasolevaid võimalusi ja tehes kindlaks lüngad, mida tuleb käsitleda liidu tasandil. See peaks aitama komisjoni ka GMES-programmi ühtse rakendamise järelevalves. See peaks jälgima poliitika arengut ja võimaldama vahetada häid tavasid GMESiga seoses.**
- (4 b) **GMES on kasutajakeskne programm, mis nõuab seega kasutajate püsivat ja tulemuslikku kaasatust eelkõige teenuste nõuete määramise ja valideerimise osas. Et suurendada selle väärtust kasutajate jaoks, tuleks neid aktiivselt kaasata, viies läbi korrapäraseid konsulteerimisi nii avaliku kui ka erasektori lõppkasutajatega. Luua tuleks ka eriotstarbeline organ (nn kasutajate foorum), et hõlbustada kasutajate vajaduste kindlakstegemist, teenuste vastavuse kontrollimist ja GMES-programmi kooskõlastamist selle kasutajatega avalikust sektorist.**
- (4 c) **Komisjon peaks olema vastutav GMESi julgeolekupoliitika rakendamise eest ja teda peaks abistama GMES-komitee. Sel eesmärgil tuleks luua GMES-komitee erikoosseis (nn julgeolekunõukogu).**
- (4 d) **Niisuguse raamistiku loomiseks, millega tagatakse täielik ja avatud juurdepääs GMES-teenuste kaudu saadud teabele ja GMESi infrastruktuuri kaudu kogutud andmetele, tagades GMES-teenuste kaudu saadud teabe ja GMESi eriotstarbelise infrastruktuuri kaudu kogutud andmete vajaliku kaitse, tuleks komisjonile anda õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 290 GMESi kasutajate registreerimise ja litsentseerimise tingimuste ning GMESi andmetele ja teabele juurdepääsu piiramise kriteeriumite osas, võttes arvesse GMESi jaoks vajalike andmete esitajate andme- ja teabepoliitikat ning piiramata niisuguste riiklike eeskirjade ja menetluste kohaldamist, mida kohaldatakse riigi kontrolli all kosmoses ja in situ paiknevate infrastruktuuride suhtes. Eriti oluline on, et komisjon viiks oma ettevalmistustöö käigus läbi asjakohaseid konsulteerimisi, kaasa arvatud ekspertide tasandil.**
- (4 e) **Käesoleva määruse ja käesoleva määruse alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide rakendamise ühetaoliste tingimuste tagamiseks tuleks komisjonile anda rakendusvolitused delegeeritud õigusaktidega kehtestatud tingimuste ja kriteeriumite alusel niisuguste konkreetsete meetmete vastuvõtmiseks, mis käsitlevad GMES-teenuste kaudu saadud teabele ja GMESi eriotstarbelise infrastruktuuri kaudu kogutud andmetele juurdepääsu piiramist, kaasa arvatud üksikmeetmete vastuvõtmiseks, mille puhul võetakse arvesse kõnealuse teabe ja kõnealuste andmete tundlikkust. Rakendusvolitused tuleks komisjonile anda ka liikmesriikide vabatahtlike panuste koordineerimiseks ning võimalike koostöömõtete koordineerimiseks asjakohaste riiklike, Euroopa Liidu ja rahvusvaheliste algatustega, toetuste puhul kaasrahastamise ülemmäära kehtestamiseks, niisuguste meetmete vastuvõtmiseks, milles sätestatakse tehnilised nõuded GMESi kosmosevaldkonna eriotstarbelise**

programmi raames süsteemi kontrolli ja tervikluse tagamiseks ning GMESi kosmosevaldkonna eriotstarbelise programmi julgeoleku tagamise tehnoloogiate kättesaadavuse ja käsitlemise kontrollimiseks ning GMESi aasta tööprogrammi vastuvõtmiseks.

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 291 kohaselt sätestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbi viidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes, eelnevalt määrusega, mis võetakse vastu seadusandliku tavamenetluse kohaselt. Uue määruse vastuvõtmise kohaldatakse nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsust 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused¹, välja arvatud kontrolliga regulatiivmenetlus, mis ei ole kohaldatav.

- (4 f) *Kuna GMES põhineb ELi, ESA ja liikmesriikide vahelisel partnerlusel, peaks komisjon püüdma jätkata dialoogi, mis algatati hiljuti ESA ja liikmesriikidega, kes omavad asjaomaseid kosmosevarasid.*
- (5) GMES-teenuseid on vaja selleks, et erasektoril oleksid paremad võimalused teabeallikate pidevaks kasutuseks, mis hoogustab lisandväärtust loovate teenuseosutajate, kellest paljud on väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad, innovaatilist tegevust.
- (6) GMES hõlmab nii arendustegevust kui ka operatiivetappi. Operatiivetapi osas toetas nõukogu 28. novembril 2005 toimunud kolmanda kosmosenõukogu kohtumisel vastuvõetud juhtnõorides selgelt määratletud prioriteetidel põhinevat lähenemisviisi, mille kohaselt rakendatakse GMESi nüüd etappide kaupa; esimese sammuna töötatakse välja kolm esmajärjekorras kasutusele võetavat teenust: hädaolukorras reageerimine, maismaaseire ja mereseire.
- (7) Esimesi toimivaid teenuseid hädaolukorras reageerimise ja maismaaseire valdkonnas rahastati ettevalmistava tegevusena kooskõlas nõukogu 25. juuni 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (mis käsitleb Euroopa ühenduste üldelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust)² (edaspidi „finantsmäärus”) artikli 49 lõike 6 punktiga b.
- (8) Lisaks nõukogu 19. detsembri 2006. aasta määrusega (Euratom) nr 1908/2006 (millega kehtestatakse ettevõtete, uurimiskeskuste ja ülikoolide Euroopa Aatomienergiaühenduse seitsmenda raamprogrammi (2007–2011) meetmetes osalemise ning uurimistulemuste levitamise eeskirjad³) hõlmatud kosmoseteema alusel rahastatavale arendustegevusele on **Euroopa Liidu** meetmed vajalikud ajavahemikus 2011–2013, et tagada järjepidevus ettevalmistava tegevusega ning et luua toimivad, püsivad teenused piisava tehnilise valmisolekuga piirkondades, millel on tõestatud potentsiaal järgmise etapi teenuste väljatöötamiseks. ■
- (9) Komisjon esitas ülevaate GMESi juhtimist ja rahastamist käsitlevast lähenemisviisist oma 12. novembri 2008. aasta teatises „Ülemaailmne keskkonna- ja turvaseire (GMES): me hoolime oma planeedi turvalisusest” ■ ning teatas oma kavatsusest delegerida GMESi tehniline rakendamine spetsialiseeritud üksustele, sealhulgas ESA-le

¹ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

² EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

³ ELT L 412, 30.12.2006, lk 1.

(kosmosevaldkonna puhul) tänu selle asutuse ainulaadsele positsioonile ja erialateadmistele.

- (9 a) *Komisjon peaks vajaduse korral määrama GMES-teenuste tehnilise rakendamise koordineerimise ülesande pädevatele Euroopa või valitsustevahelistele asutustele, näiteks Euroopa Keskkonnaamet (EEA) ja Euroopa Keskpika Ilmaennustuse Keskus (ECMWF).*
- (10) Toimivad teenused hädaolukordade *ohjamise* ja humanitaarkatastroofide korral reageerimise valdkonnas on vajalikud *Euroopa Liidu* ja liikmesriikide olemasoleva suutlikkuse koordineerimiseks, et olla paremini ette valmistatud ning suuta looduslike ja inimtegevusest tingitud katastroofide korral reageerida ja neist taastuda; silmas tuleb pidada ka seda, et katastroofidel on tihti negatiivne mõju keskkonnale. Kuna kliimamuutuste mõjul võib hädaolukordi esineda sagedamini, on *GMESil* kliimamuutustega kohanemise *meetmete toetamisel* oluline roll. GMES-teenuste kaudu peaks seega olema võimalik saada georuumiteavet, millest oleks kasu *reageerimisel* hädaolukordades ja humanitaarkatastroofide korral.
- (11) Maismaaseire teenused on olulised bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemide järelevalve, kliimamuutuste leevendamise ja sellega kohanemise *meetmete toetamise* ning mitmesuguste ressursside ja poliitiliste põhimõtete seisukohast; suurem osa kõnealustest valdkondadest on seotud looduskeskkonnaga: pinnas, vesi, põllumajandus, metsad, energia ja kommunaalteenused, hoonestatud alad, puhkealad ja transport. Nii Euroopas kui ka kogu maailmas on vaja toimivaid maismaaseire teenuseid, mis oleks välja töötatud koostöös liikmesriikidega, Euroopa kolmandate riikidega ning partneritega väljaspool Euroopat ja ÜROs.
- (11 a) *Merekeskkonna valdkonnas osutatavad GMES-teenused on olulised ookeane käsitlevate prognooside koostamise ja ookeanide seire alase Euroopa integreeritud suutlikkuse toetamise ning olulisemate kliimamõjurite andmete tulevase esitamise seisukohast. Need moodustavad kliimamuutuste seire, merekeskkonna seire ja transpordipoliitika toetamise olulise osa.*
- (11 b) *Atmosfääri seire teenused on olulised õhukvaliteedi, atmosfääri keemia ja koostise seire seisukohast. Need moodustavad kliimamuutuste seire ja olulisemate kliimamõjurite andmete tulevase esitamise olulise osa. Atmosfääri seisundi kohta tuleb teavet esitada korrapäraselt ning piirkondlikul ja ülemaailmsel tasandil.*
- (11 c) *Julgeolekuteenused moodustavad GMES-algatuse olulise osa. Euroopa hakkab kasu saama kosmose ja in situ varade kasutamisest, mis toetavad niisuguste teenuste rakendamist, mille abil reageeritakse väljakutsetele, millega Euroopa seisab silmitsi julgeoleku valdkonnas, nimelt piirkontroll, mereseire ja ELi välistegevuse toetamine.*
- (11 d) *Kliimamuutuste seire peaks võimaldama nende mõjuga kohaneda ja seda leevendada. See peaks eelkõige aitama kaasa olulisemate kliimamõjurite andmete, kliimaanalüüside ja projektsioonide esitamisele kohanemisele ja leevendamisele vastavas ulatuses ning asjakohaste teenuste osutamisele.*
- (12) Käesoleva määruse alusel rahastatavate toimivate teenuste osutamine sõltub juurdepääsust andmetele, mida kogutakse kosmose infrastruktuuride, õhus, meres ja maapinnal paiknevate rajatiste (nn in situ infrastruktuurid) ning uuringuprogrammide

kaudu. *Subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet täielikult järgides* tuleks tagada *vajalikele* andmetele juurdepääs ja **■** vajaduse korral *võib toetada* in situ andmekogumist, mis täiendaks *praegust Euroopa Liidu* ja riikide tegevust. **■** Tuleb tagada, et pidevalt oleksid kättesaadavad kõige aluseks olevad in situ ja kosmoses paiknevad *seireinfrastruktuurid*, sealhulgas ESA GMESi kosmosevaldkonna programmis (Sentineli lähetused) konkreetselt GMESi jaoks väljatöötatud kosmoseinfrastruktuurid. Esimeste Sentinelide esialgne operatiivetapp algab **2012. aastal**.

- (13) Komisjon peaks tagama, et seitsmenda raamprogrammi kohane GMESiga seotud teadus- ja arendustegevus, **ELi** panus GMESi esialgsetesse toimingutesse ning GMESi partnerite ja olemasolevate infrastruktuuride, näiteks Euroopa andmekeskuste tegevus oleks vastastikku täiendav.
- (14) GMESi esialgseid toiminguid tuleks rakendada kooskõlas muude asjakohaste **Euroopa Liidu** poliitikavaldkondade, õigusaktide ja meetmetega, **||** eelkõige *keskkonna-, julgeoleku-, konkurentsivõime ja innovatsiooni-, ühtekuuluvus-, teadus-, transpordi-, konkurentsi- ja rahvusvahelise koostöö poliitikaga*, üleilmsete satelliitnavigatsioonisüsteemide (GNSS) programmiga ja isikuandmete kaitsega. Lisaks **peaksid GMESi andmed säilitama sidususe liikmesriikide ruumiantmete võrdlusandmetega ning** toetama Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2007. aasta direktiiviga 2007/2/EÜ (millega rajatakse Euroopa Ühenduse ruumiantmete infrastruktuur (INSPIRE))¹ loodud ruumiantmete infrastruktuuri väljaarendamist **Euroopa Liidus**. Samuti peaks GMES täiendama ühist keskkonnateabesüsteemi (SEIS) **■** ja **Euroopa Liidu** tegevust hädaolukorras reageerimise valdkonnas.
- (14 a) **GMESi ja selle esialgseid toiminguid tuleks vaadelda Euroopa panusena niisuguse Maa jälgimise süsteemide süsteemi (GEOSS) rajamisse, mis on välja töötatud Maa Jälgimise Grupi (GEO) raamistikus.**
- (15) Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ning kandidaatriikide ja võimalike kandidaatriikidega sõlmitud raamlepingutega on ette nähtud kõnealuste riikide osalemine **Euroopa Liidu** programmides. Muude ELi mittekuuluvate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide osalemist tuleks võimaldada sel eesmärgil sõlmitavate rahvusvaheliste lepingute abil.
- (16) GMES-programmi kogu kestuse ajaks tuleks sätestada rahastamispakett summas 107 miljonit eurot, mis on peamiseks juhiseks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta)² (edaspidi "institutsioonidevaheline kokkulepe") punktis 37 määratletud tähenduses. On ette nähtud, et kõnealust rahastamispaketti täiendatakse **209 miljoni euroga** seitsmenda raamprogrammi kosmoseteemast GMESi esialgsete toimingutega kaasnevate teadusuuringute jaoks, **mida tuleks hallata seitsmendas raamprogrammis kohaldatavatele eeskirjadele ja otsustamismenetlustele vastavalt. Neid kahte rahastamisallikat tuleks hallata koordineeritult, et tagada järjepidev edasimine GMES-programmi rakendamisel.**

¹ ELT L 108, 25.4.2007, lk 1.

² ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

- (16 a) *Kõnealune rahastamispakett on kooskõlas 2007.–2013. aasta finantsraamistiku alamrubriigis 1a kindlaks määratud ülemmääraga, aga rubriigi 1a varu aastateks 2011–2013 on väga väike. Tuleks rõhutada, et aastas eraldatav summa määratakse kindlaks iga-aastase eelarvemenetluse käigus vastavalt institutsioonidevahelise kokkuleppe punktile 37.*
- (16 b) *Võimaluse korral tuleks rahastamisvahendeid veelgi suurendada, et kulukohustuste assigneeringuid saaks kosmosevaldkonnale eraldada juba praeguse mitmeaastase finantsraamistiku kehtivuse ajal. See puudutab konkreetselt A seeria Sentinel-satelliitide tegevust ja B seeria käivitamist ning C seeria Sentinel-satelliitide tähtsaimate koostisosade hanget.*
- (16 c) *Selleks peaks komisjon seoses kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku vahekokkuvõtte tegemisega ja enne 2010. aasta lõppu uurima GMESi täiendava rahastamise võimalust ELi üldeelarve raames mitmeaastase finantsraamistiku (2007–2013) kehtivuse ajal.*
- (16 d) *Käesoleva määruse rakendamiseks täiendavate rahaliste vahendite eraldamist juba eraldatud 107 miljonile eurole lisaks tuleks kaaluda seoses aruteluga Euroopa kosmosepoliitika tuleviku, eelkõige hankemenetluse ja juhtimise üle.*
- (16 e) *Komisjon peaks 2011. aasta esimesel poolaastal esitama ka pikaajalise rahastamisstrateegia järgmist mitmeaastast finantsraamistikku silmas pidades, ilma et see piiraks mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) üle peetavate läbirääkimiste tulemust.*
- (16 f) *Komisjon peaks finantsplaneerimisel tagama, et nii GMESi esialgsel operatiivetapil (aastatel 2011–2013) kui ka pärast seda oleks tagatud andmete järjepidevus ning teenuseid saaks kasutada pidevalt ja piiranguteta.*
- (17) *Finantsmääruse kohaselt peaks liikmesriikidel, ELi mittekuuluvatel riikidel ja rahvusvahelistel organisatsioonidel olema võimalus anda asjakohaste lepingute alusel programmidesse rahaline või mitterahaline panus.*
- (18) *GMES-teave peaks olema täielikult ja avalikult kättesaadav, piiramata GMESile andmeid ja teavet esitavate liikmesriikide ja muude organisatsioonide asjakohaste julgeolekupiirangute ja andmepoliitika kohaldamist. See on vajalik Maa seire andmete kasutamise ja jagamise edendamiseks kooskõlas ühise keskkonnateabesüsteemiga, Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuuriga ja maavaatlussüsteemide ülemaailmse süsteemiga (GEOSS). Andmete täieliku ja avaliku kättesaadavuse puhul tuleks võtta arvesse ka praegust äriandmete esitamist ning tuleks edendada Maa seire turgude tugevdamist Euroopas, eelkõige järgmise etapi teenuste sektoris, et suurendada majanduskasvu ja tööhõivet.*
- (18 a) *Komisjoni 28. oktoobri 2009. aasta teatise „Ülemaailmne keskkonna- ja turvaseire (GMES): Kosmosevaldkonnaga seotud ülesanded ja edasised sammud” kohaselt peaks olema olema täielik ja avatud sidusjuurdepääs Sentinelide abil saadud andmetele tasuta litsentside kaudu, pidades silmas turvalisust. Sellise lähenemisiivi eesmärk on maksimaalselt ja võimalikult paljudel rakendusalaadel suurendada kasu Sentinelide abil saadud andmetest ning edendada lõppkasutajate seas Maa vaatlustel saadud andmete kasutamist.*

- (19) Käesoleva määruse alusel rahastatavat tegevust tuleb kohandamise võimaldamiseks kontrollida ja hinnata.

- (22) Samuti tuleks võtta asjakohased meetmed, et vältida eeskirjade eiramist ja pettusi ning et nõuda tagasi kadumaläinud, valesti makstud või ebaõigesti kasutatud vahendid vastavalt nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 2988/95 (Euroopa ühenduste finantshuve kaitse kohta),¹ nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrusele (Euratom, EÜ) nr 2185/96 (mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramise eest)² ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta määrusele (EÜ) nr 1073/1999 (Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta)³.
- (23) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt GMES-programmi ja selle esialgsed toimingute kehtestamist ei suuda liikmesriigid piisavalt hästi saavutada, sest GMESi esialgsed toimingud hõlmavad üle-euroopalist suutlikkust ja sõltuvad kõikides liikmesriikides teenuste koordineeritud ning **Euroopa Liidu** tasandil kooskõlastatud osutamisest, on see tegevuse suure haarde tõttu **Euroopa Liidu** tasandil paremini saavutatav, mistõttu **Euroopa Liit** võib võtta meetmeid **Euroopa Liidu lepingu** artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõtte kohaselt. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale, **eelkõige komisjoni rolli osas rükkide tegevuse koordinaatorina**,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Sisu

Käesoleva määrusega luuakse Maa seire Euroopa programm (**ülemaailmne keskkonna- ja turvaseire** (■ „GMES-programm”) ja **kehtestatakse selle** esialgsete toimingute **rakendamise ajavahemikus 2011–2013**.

Artikkel 2

GMES-programm

1. GMES-programm tugineb otsuse nr 1982/2006/EÜ ja ESA GMESi kosmosevaldkonna programmi alusel teostatud teadusuuringutele.
2. GMES-programm koosneb järgmistest valdkondadest:
 - a) **teenuste valdkond**, millega tagatakse juurdepääs ■ teabele **järgmiste valdkondade toetuseks**:

¹ EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1.

² EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

³ EÜT L 136, 31.5.1999, lk 1.

- atmosfääri seire;
 - ***kliimamuutuste seire kohanemis- ja leevendamispoliitika toetuseks;***
 - ***hüdaolukordade ohjamine;***
 - ***maismaaseire;***
 - ***merekeskkonna seire;***
 - ***Julgeolek;***
- b) kosmosevaldkond, millega tagatakse punktis a osutatud ***teenuste valdkondade*** jaoks asjakohane jätkusuutlik seire kosmoses paiknevate struktuuride abil;
- c) in situ-valdkond, millega tagatakse õhus, meres ja maapinnal asuvate installatsioonide kaudu teostatav seire punktis a osutatud ***teenuste valdkondade*** jaoks.

Artikkel 3

GMESi esialgsed toimingud (2011-2013)

1. GMESi esialgsed toimingud hõlmavad ajavahemikku 2011–2013 ja ***võivad sisaldada operatiivmeetmeid*** järgmistes valdkondades:
 - 1) ***artikli 2 lõike 2 punktis a osutatud teenuste valdkonnad;***
 - 2) ***meetmed, mis aitavad tarbijatel teenuseid kasutama hakata;***
 - 3) juurdepääs andmetele ***;***
 - 4 a) ***in situ paiknevate struktuuride kaudu andmete kogumise toetamine;***
 - 5) GMESi kosmosevaldkond.
2. Lõikes 1 osutatud meetmete ***;*** eesmärgid on määratletud lisas.

Artikkel 4

Organisatoorne korraldus

1. Komisjon tagab GMES-programmi koordineerimise riigi, ***Euroopa Liidu*** ja rahvusvahelise tasandi tegevusega, ***eelkõige Maa jälgimise süsteemide süsteemiga (GEOSS). GMESi rakendamine ja tegevus põhineb Euroopa Liidu ja liikmesriikide vahelistel partnerlustel kooskõlas nende vastavate eeskirjade ja menetlustega. Liikmesriikide vabatahtlike panuste koordineerimist ja võimalikke koostoeimeid***

asjakohaste riiklike, Euroopa Liidu ja rahvusvaheliste algatustega rakendatakse vastavalt artikli 11 lõikes 3 a osutatud nõuandemenetlusele.

2. Komisjon haldab käesoleva määruse kohasele tegevusele kooskõlas finantsmäärusega ja artikli 11 lõikes 3 osutatud korralduskomitee menetlusega eraldatud vahendeid. Ta tagab, et GMES-programm on kooskõlas muude asjakohaste Euroopa Liidu poliitikavaldkondade, õigusaktide ja meetmetega (mis käsitlevad eelkõige keskkonda, julgeolekut, konkurentsivõimet ja innovatsiooni, ühtekuuluvust, teadusuuringuid (eelkõige GMESiga seotud seitsmenda raamprogrammi tegevusi, piiramata otsuse nr 1982/2006/EÜ kohaldamist), transporti ja konkurentsi, rahvusvahelist koostööd, GNSS-programme, isikuandmete ja kehtivate intellektuaalomandi õiguste kaitset, INSPIRE-direktiivi (direktiiv 2007/2/EÜ), ühist keskkonnateabesüsteemi ja Euroopa Liidu tegevust hädaolukorras reageerimise valdkonnas) ning täiendab neid.
- 2 a. Komisjon tagab, et GMES-programmi kui kasutajakeskse algatuse puhul vastaks teenus tehniliste nõuete osas tarbijate vajadustele. Selleks kehtestab ta kasutajate korrapärase osalemise ning konsulteerimise läbipaistva mehhanismi, mis võimaldab Euroopa ja riiklikul tasandil määrata kindlaks kasutajate vajadused. Komisjon tagab kooskõlastamise asjaomaste avaliku sektori kasutajatega liikmesriikides, kolmandates riikides ja rahvusvahelistest organisatsioonides. Teenuse andmete vajaduse määrab kindlaks komisjon sõltumatult pärast kasutajate foorumiga konsulteerimist.

- 3 a. GMESi kosmosevaldkonna tehniline koordineerimine ja rakendamine delegeeritakse ESAle, kes võib vajaduse korral paluda abi Euroopa Meteoroloogiliste Satelliitide Kasutamise Organisatsioonilt (EUMETSAT).
- 3 b. Komisjon määrab vajaduse korral GMES-teenuste tehnilise rakendamise koordineerimise ülesande pädevatele Euroopa või valitsustevahelistele asutustele.

Artikkel 4 a

Teenuse osutamine

1. Komisjon võtab asjakohased meetmed tõhusa konkurentsi tagamiseks GMES-teenuste osutamisel ja VKEde osalemise edendamiseks. Komisjon hõlbustab GMES-teenuste väljundi kasutamist järgmise etapi teenuste sektori arendamiseks.
2. GMES-teenuste osutamine detsentraliseeritakse vajaduse korral liikmesriikides olemasolevate satelliitide ja in situ infrastruktuuride kaudu kogutavate andmete ning võrdlusandmete kogude ja sellealase suutlikkuse ühendamiseks Euroopa tasandil, vältides seega dubleerimist. Olemasolevate allikatega kattuvate uute andmete hankimist välditakse, välja arvatud juhul, kui olemasolevate või ajakohastatavate andmete kogumike kasutamine ei ole tehniliselt teostatav või kulutasuv.
3. Komisjon võib kasutajate foorumi arvamust arvesse võttes määratleda või valideerida asjakohase korra andmete tootmise kinnitamiseks GMES-programmi raamistikus. Kõnealune kord on läbipaistev, kontrollitav ja auditeeritav õigsuse, jälgitavuse ja andmetervikluse tagamiseks tarbijale. Oma lepingulistest kokkulepetes GMES-teenuse osutajatega tagab komisjon kõnealuse korra rakendamise.

4. **Komisjon annab käesoleva artikli rakendamisel saavutatud tulemustest aru kord aastas.**

Artikkel 5

Euroopa Liidu poolse rahastamise õiguslikud vormid

1. **Euroopa Liidu poolse rahastamise õiguslikud vormid võivad olla järgmised:**
 - 1) delegeerimislepingud;**
 - 1) toetused;
 - 2) riigihankelepingud.
2. **Euroopa Liidu poolses rahastamises tagatakse tõeline konkurents, läbipaistvus ja võrdne kohtlemine. Põhjendatud juhtudel võib Euroopa Liidu toetust anda konkreetsetes vormis, näiteks partnerluse raamlepinguga või tegevus- või meetmetoetuste kaasrahastamisena. Euroopa üldistes huvides tegutsevatele asutustele antavate tegevustoetuste suhtes ei kohaldata finantsmääruse kahanemissätteid. Toetuste puhul võetakse kaasrahastamise ülemmäär vastu artikli 11 lõikes 3 sätestatud korras.**
- 2 a. **Komisjon annab aru Euroopa Liidu vahendite eraldamisest igale artikli 3 lõikes 1 nimetatud tegevusele, samuti hindamisprotsessist ning hangete pakkumiskutsete ja käesoleva artikli alusel sõlmitud lepingute tulemustest pärast lepingute sõlmimist.**

Artikkel 6

Kolmandate riikide osalemine

Artiklis 2 osutatud tegevuses võivad osaleda järgmised riigid:

- (1) Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) lepinguosalised Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (EFTA) riigid EMP lepingus sätestatud tingimustel;
- (2) kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid, kes on kaasatud stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi vastavalt nendega sõlmitud raamlepingutele või assotsiatsioonilepingute protokollidele, milles käsitletakse kõnealuste riikide suhtes kehtestatud üldpõhimõtteid **Euroopa Liidu** programmides osalemiseks;
- (3) Šveitsi Konföderatsioon, muud punktides 1 ja 2 nimetatud kolmandad riigid ning rahvusvahelised organisatsioonid vastavalt **Euroopa Liidu** ja kõnealuste kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonide vahel **Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218** kohaselt sõlmitavatele lepingutele, milles sätestatakse nende osalemise tingimused ja üksikasjalikud eeskirjad.

Artikkel 7

Rahastamine

1. Käesoleva määruse **artikli 3 lõikes 1 sätestatud operatiivtegevusteks** eraldatakse rahastamispakett summas 107 miljonit eurot.

2. Eelarvapädevad institutsioonid kinnitavad iga-aastased assigneeringud piirides, mis on kindlaks määratud mitmeaastase finantsraamistikuga.
3. Kolmandad riigid või rahvusvahelised organisatsioonid võivad samuti osaleda GMES-programmi täiendavas rahastamises.

Esimeses lõigus osutatud täiendavaid vahendeid käsitatakse sihtotstarbelise tuluna kooskõlas finantsmääruse artikliga 18.

Artikkel 8

GMESi andme- ja teabepoliitika

1. GMES-programmi alusel rahastavaid meetmeid käsitleval andme- ja teabepoliitikal on järgmised eesmärgid:
 - a) edendada GMESi käsitleva teabe ja asjakohaste andmete kasutamist ja jagamist;
 - b) täielik ja avatud juurdepääs (mille puhul kohaldatakse asjakohaseid **rahvusvahelisi lepinguid, julgeolekupiiranguid ja litsentseerimise tingimusi, sealhulgas kasutuslitsentside registreerimine ja tunnustamine**) GMES-teenuste kaudu saadud teabele ja GMESi infrastruktuuri kaudu kogutud andmetele;
 - c) tugevdada Maa seire turgusid Euroopas, eelkõige järgmise etapi teenuste sektoris, pidades silmas majanduskasvu soodustamist ja töökohtade loomist;
 - d) aidata kaasa GMESi andmete ja teabe esitamise jätkusuutlikkusele **ja järjepidevusele**;
 - e) toetada Euroopa **teadus-, tehnoloogia- ja innovatsiooniringkondi**.
2. **Niisuguse raamistiku loomiseks, millega tagatakse lõike 1 punktis b osutatud GMESi andme- ja teabepoliitika eesmärgi saavutamise, tagades GMES-teenuste kaudu saadud teabe ja GMESi eriotstarbelise infrastruktuuri kaudu kogutud andmete vajaliku kaitse, võib komisjon võtta vastu delegeeritud õigusaktidega vastavalt artiklile 8 a ning artiklites 8 b ja 8 c sätestatud tingimuste kohaselt järgmised meetmed, võttes arvesse GMESi jaoks vajalike andmete esitajate andme- ja teabepoliitikat ning piiramata niisuguste riiklike eeskirjade ja menetluste kohaldamist, mida kohaldatakse riigi kontrolli all kosmoses ja in situ paiknevate infrastruktuuride suhtes:**
 - a) **meetmed, millega kehtestatakse GMESi kasutajate registreerimise ja litsentseerimise tingimused;**
 - b) **meetmed, millega määratletakse GMES-teenuste kaudu saadud teabele ja GMESi eriotstarbelise infrastruktuuri kaudu kogutud andmetele juurdepääsu piiramise kriteeriumid.**

Artikkel 8 a

Delegeeritud volituste rakendamine

1. *Komisjonile antakse kuni 31. detsembrini 2013 õigus võtta vastu artikli 8 lõikes 2 osutatud delegeeritud õigusakte.*
2. *Nüüpea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.*
3. *Komisjonile antud õiguse suhtes võtta vastu delegeeritud õigusakte kohaldatakse artiklites 8 b ja 8 c sätestatud tingimusi.*

Artikkel 8 b

Delegeerimise tagasivõtmine

1. *Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 8 lõikes 2 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta.*
2. *Institutsioon, kes on algatanud sisemenetluse, et otsustada, kas volituste delegeerimine tuleks tagasi võtta, püüab sellest teavitada teist institutsiooni ja komisjoni mõistliku aja jooksul enne lõpliku otsuse tegemist, nimetades delegeeritud volitused, mille suhtes võidakse kohaldada tagasivõtmist, ja tagasivõtmise võimalikud põhjused.*
3. *Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub kohe või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust. Otsus avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.*

Artikkel 8 c

Delegeeritud õigusaktide suhtes vastuväidete esitamine

1. *Euroopa Parlament ja nõukogu võivad delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid esitada kahe kuu jooksul alates õigusakti teatavakstegemisest.*
Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel võib seda tähtaega pikendada kahe kuu võrra.
2. *Kui pärast selle tähtaja möödumist ei ole Euroopa Parlament ega nõukogu delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid esitanud, avaldatakse see Euroopa Liidu Teatajas ning see jõustub õigusaktis sätestatud kuupäeval.*
Delegeeritud õigusakti võib avaldada Euroopa Liidu Teatajas ja see võib jõustuda enne nimetatud tähtaja lõppu, kui nii Euroopa Parlament kui ka nõukogu on komisjonile teatanud, et nad ei kavatse vastuväiteid esitada.
3. *Kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid, õigusakt ei jõustu. Vastuväiteid esitanud institutsioon põhjendab delegeeritud õigusakti suhtes esitatud vastuväiteid.*

Artikkel 8 d

Andme- ja teabepoliitika ning GMESi valdkondade ja teabe turvalisuse haldamise rakendusmeetmed

1. *Artikli 8 lõike 2 punktis b osutatud kriteeriumide alusel võtab komisjon vastavalt artikli 11 lõikes 2 osutatud regulatiivkomitee menetlusele vastu konkreetsed meetmed, mis käsitlevad GMES-teenuste kaudu saadud teabele ja GMESi eriotstarbelise infrastruktuuri kaudu kogutud andmetele juurdepääsu piiramist.*
2. *Komisjon tagab üldise koordineerimise GMESi valdkondade ja teenuste turvalisuse osas, võttes arvesse selle kõikide elementide julgeolekunõuete järelevalve ja integreerimise vajadust, piiramata niisuguste riiklike eeskirjade ja menetluste kohaldamist, mida kohaldatakse riigi kontrolli all kosmoses ja in situ paiknevate infrastruktuuride suhtes. Eelkõige võtab komisjon vastavalt artikli 11 lõikes 2 osutatud regulatiivkomitee menetlusele vastu meetmed, milles sätestatakse tehnilised nõuded GMESi kosmosevaldkonna eriotstarbelise programmi raames süsteemi kontrolli ja tervikluse tagamiseks ning GMESi kosmosevaldkonna eriotstarbelise programmi julgeoleku tagamise tehnoloogiate kättesaadavuse ja käsitlemise kontrollimiseks.*

Artikkel 9

Järelevalve ja hindamine

1. Komisjon jälgib ja hindab artikli 3 lõikes 1 osutatud toimingute rakendamist.
2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele **31. detsembriks 2015** vahehindamise ja järelhindamise aruande.

Artikkel 10

Rakendusmeetmed

1. Komisjon võtab vastu aasta tööprogrammi kooskõlas finantsmääruse artikliga 110 ja komisjoni 23. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002, millega kehtestatakse Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad¹ artiklitega 90 ja 166 artikli 11 lõikes 3 sätestatud ***korralduskomitee menetluse kohaselt***.
2. GMES-programmi rahalised vahendid võivad katta ka vahetult GMES-programmi juhtimiseks ja selle eesmärkide saavutamiseks vajalike ettevalmistustööde, järelevalve, kontrolli, auditi ja hindamisega seotud kulusid, eelkõige uuringute, kohtumiste, teavitamis- ja avaldamismetmetega seotud kulusid, samuti kulusid, mis on seotud kogu muu tehnilise ja haldusabiga, mida komisjon võib kasutada GMES-programmi juhtimiseks.

Artikkel 11

¹ EÜT L 357, 31.12.2002, lk 1.

GMES-komitee

1. Komisjoni abistab komitee (edaspidi „GMES-komitee”).
 - 1 a. **GMES-komitee võib tulla kokku erikoosseisudes konkreetsete küsimuste käsitlemiseks, nimelt julgeolekut puudutavate küsimuste käsitlemiseks („julgeolekunõukogu”).**
 2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ **artiklites 5 ja 7 osutatud regulatiivkomitee menetlust**, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.
 3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ **artiklites 4 ja 7 osutatud korralduskomitee menetlust**, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.
- Otsuse 1999/468/EÜ artikli 4 lõikes 3 sätestatud tähtajaks kehtestatakse kaks kuud.
- 3a. **Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artiklites 3 ja 7 osutatud nõuandemenetlust, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.**

Artikkel 11 a

Kasutajate foorum

1. **Käesolevaga luuakse kasutajate foorum eriotstarbelise organina. See nõustab komisjoni kasutajate vajaduste määramise ja valideerimise osas ning GMES-programmi kooskõlastamise osas selle kasutajatega avalikust sektorist.**
2. **Kasutajate foorumi eesistuja on komisjon. See koosneb GMESi avaliku sektori kasutajatest, kelle on määranud liikmesriigid.**
3. **Komisjon tagab kasutajate foorumile sekretariaaditeenused.**
4. **Kasutajate foorum võtab vastu oma töökorra.**
5. **GMES-komiteed teavitatakse täielikult kasutajate foorumi GMES-programmi rakendamise alastest nõuannetest.**

Artikkel 12

Euroopa Liidu finantshuve kaitse

1. Komisjon tagab, et käesoleva määruse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse **Euroopa Liidu** finantshuve pettust, korrupsiooni ja muud ebaseaduslikku tegevust ennetavate meetmetega, tõhusa kontrollimisega ja alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega ning juhul, kui tuvastatakse eeskirjade eiramine, tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega kooskõlas määrusega (EÜ, Euratom) nr 2988/95, määrusega (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ning määrusega (EÜ) nr 1073/1999.
2. Käesoleva määruse alusel rahastatavate **Euroopa Liidu** meetmete puhul tähendab määruse (EÜ, Euratom) nr 2988/95 artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade eiramine **Euroopa Liidu** õiguse sätete mis tahes rikkumist või ettevõtja tegevusest või

tegematajätmisest põhjustatud lepingulise kohustuse täitmatajätmist, mis põhjendamatu kuluartikli tõttu kahjustas või oleks võinud kahjustada *Euroopa Liidu* üldeelarvet.

3. Käesoleva määruse alusel sõlmitavate lepingute, sealhulgas osalevate kolmandate riikidega sõlmitavate lepingute suhtes tuleb rakendada komisjoni või tema poolt volitatud esindaja finantsjärelvalvet ja finantskontrolli, samuti Kontrollikoja auditeid, vajaduse korral kohapeal.

Artikkel 13

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

[...]

Euroopa Parlamendi nimel

Nõukogu nimel

president

eesistuja

Maa jälgimise Euroopa programmi (GMES) esialgsete toimingute eesmärgid (2011–2013)

Artikli 3 lõikes 1 osutatud toimingud aitavad saavutada järgmisi eesmärgi:

- (1) hädaolukorras reageerimise teenused, mis põhinevad Euroopas juba toimivatel meetmetel, tagavad Maa seireandmete ja seonduvate toodete kättesaadavuse hädaolukorras reageerimise teenistustele rahvusvahelisel, üle-euroopalisel, riiklikul ja piirkondlikul tasandil igat laadi katastroofide, sealhulgas ilmastikuohutude (sh tormid, põlengud ja üleujutused), geofüüsiliste ohtude (sh maavärinad, tsunamid, vulkaanipursked ja maalihked), inimtegevusest tingitud tahtmatute või kuritahtlike katastroofide ning muude humanitaarkatastroofide korral. Kuna kliimamuutuse mõjul võib hädaolukordi esineda sagedamini, on GMESi hädaolukorras reageerimise meetmetel oluline roll toetada selles valdkonnas võetavaid kliimamuutustega kohanemise meetmeid osana ennetamis-, reageerimis-, taastamis- ja valmisolekut tagavast tööst Euroopas;
- (2) maismaaseire teenustega tagatakse Maa seireandmete ja seonduvate toodete kättesaadavus Euroopa, riiklikele, piirkondlikele **ja rahvusvahelistele** asutustele, kes vastutavad nii bioloogilise mitmekesisuse, pinnase, vee, metsa ja riigi ressursside **ülevaailmse ja kohaliku** keskkonnaseire kui ka keskkonnapoliitika üldise rakendamise, geograafilise teabe kogumise, põllumajanduse, energeetika, linnaplaneerimise, infrastruktuuri ja transpordi eest. Maismaaseire teenused hõlmavad ka kliimamuutuse mõjurite seiret;
 - (2 a) **mereseire teenused annavad teavet ookeanide ja mereökosüsteemide füüsilise seisundi kohta maailmamere ja Euroopa piirkondlike alade osas. GMESi mereteenuste rakendusala hõlmavad meresõiduohutust, merekeskkonda ja rannikualasid, mere elusressursse, samuti sesoonsete meteoroloogiliste prognooside koostamist ja kliimaseiret;**
 - (2 b) **atmosfääri keskkonnateenustega tagatakse õhukvaliteedi seire Euroopa tasandil ja atmosfääri keemilise koostise seire ülemaailmsel tasandil. Nendega antakse eelkõige teavet õhukvaliteedi seire süsteemide tarbeks nii kohalikul kui ka riiklikul tasandil ning need peaksid aitama kaasa atmosfääri keemia kliimamõjurite seirele;**
 - (2 c) **julgeolekuteenustega antakse kasulikku teavet niisuguste väljakutsetega toimetulekuks, millega Euroopa seisab silmitsi julgeoleku valdkonnas, nimelt piirkontroll, mereseire ja ELi välistegevuse toetamine;**
 - (2 d) **kliimamuutuste seire võimaldab nende mõjuga kohaneda ja seda leevendada. See peaks eelkõige aitama kaasa olulisemate kliimamõjurite andmete, kliimaanalüüside ja projektsioonide esitamisele kohanemisele ja leevendamisele vastavas ulatuses ning asjakohaste teenuste osutamisele;**
- (3) meetmed, mis aitavad kasutajatel teenuseid tarbima hakata, hõlmavad kasutaja keskkonnale vastavate tehniliste liidete rakendamist, koolitust, kommunikatsiooni ja järgmise etapi sektori arendamist;

- (4) andmetele juurdepääsu võimaldamine tagab mitmesuguste Euroopa algatuste ja muude **seireinfrastruktuuride** kaudu saadud Maa seire andmete koondamise ja kättesaadavaks tegemise, et täita GMESi eesmäärke ;
- (4 a) ***in situ***-valdkonna abil tagatakse koordineerimine ***in-situ-andmekogumise ja in situ infrastruktuuride kaudu kogutavatele andmetele juurdepääsu osas GMES-teenuste jaoks***;
- (5) GMESi esialgsete toimingutega tagatakse GMESi kosmosevaldkonna tegevus ***ja areng***, mis hõlmab kosmoses paiknevat Maa seireinfrastruktuuri ja mille eesmärk on tagada Maa alamsüsteemide (sh maapind, atmosfäär ja ookeanid) seire. ***GMESi esialgsed toimingud toetuvad*** riikide ja Euroopa tasandi ***olemasolevale*** või ***kavandatavale kosmoseinfrastruktuurile*** ning GMESi kosmosevaldkonna programmi raames kavandatud ***kosmoseinfrastruktuurile***.